

SUNİ TOHURLAMA, TABİİ TOHURLAMA, OVUM VE EMBRİYO TRANSFERİ FAALİYETLERİ HAKKINDA TALİMAT

Suni Tohumlama ve Embriyo Transferi İzni

1-Suni tohumlama izni 15.10.2011 tarihli ve 28085 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliğinin ilgili hükümleri kapsamında;

a) Serbest veteriner hekimlere veya ortaklarının tümü veteriner hekim olmak üzere kurulan adi ortaklık ya da şirketlere; sorumlu veteriner hekim dâhil, her veteriner hekime de ayrı ayrı olmak üzere muayenehanenin bulunduğu ilçe için,

b) Hayvan hastanelerine; sözleşme yapılan veteriner hekime hastane adına sorumlu olacağı ilçe için,

c) Birliklere/ kooperatiflere; sözleşme yapılan veteriner hekimin birlik ve kooperatif adına sorumlu olacağı ilçe için,

d) Suni tohumlama yapmak üzere kurulmuş olan şirketlere; sözleşme yapılan veteriner hekime şirket adına sorumlu olacağı ilçe için,

e) Hayvancılık işletmelerine; sözleşme yapılan veteriner hekime sadece çalışacağı işletme adına verilir.

2- Suni tohumlama ve Embriyo transferi izni 15.10.2011 tarihli ve 28085 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği” nin ilgili hükümleri kapsamında sorumlu veteriner hekim dâhil, her veteriner hekime ayrı ayrı verilir. İl Müdürlükleri, hayvancılık işletmeleri dışındaki gerçek ve tüzel kişilere illerinde suni tohumlama hizmetinin gerektiği her yere hizmet götürülmesini sağlamak amacıyla birden fazla ilçe için de izin verebilir. Ayrıca, coğrafi koşullar, uzaklık vb. nedenlerle suni tohumlama/embriyo transferi hizmeti götürülmesinde sıkıntı yaşanan merkeze uzak ilçeler için komşu ilden talepte bulunan serbest veteriner hekimlere de suni tohumlama/embriyo transferi izni verebilir. Bu durumda; izin alınan komşu İl Müdürlüğü uygulayıcının asıl faaliyet yürüttüğü İl Müdürlüğüne bilgi verir. Zaman içerisinde il müdürlükleri söz konusu ilçe ve köylerine suni tohumlama/embriyo transferi hizmeti götürebilecek duruma geldiğinde komşu illerden almış olduğu suni tohumlama/embriyo transferi hizmetine son verebilir.

3-Suni tohumlama/embriyo transferi iznini hizmetin gideceği ilçenin bağlı olduğu İl Müdürlüğü, uygulamada kullanılacak suni tohumlama belgelerini (01.01.2020 tarihine kadar) ise izin verilen İlçe Müdürlüğü verecektir. İzni alan serbest veteriner hekimler uygulamalarına ilişkin icmal cetvellerini ve suni tohumlama belgesi koçanlarını (01.01.2020 tarihine kadar) /embriyo transferi belge koçanlarını izin aldıkları ilçe müdürlüğüne vereceklerdir.

4- Suni tohumlama izni verilen uygulayıcılardan Ek 2’de örneği verilen taahhütname alınır.

5- Suni tohumlama ve embriyo transferi uygulama izni verilen uygulayıcılar e-ıslah’ a kaydedilir, izinleri iptal edilenler e-ıslah’ ta “pasif” hale getirilir ve aynı zamanda Bakanlığa bildirilir.

6- Birden fazla il sınırları içerisinde suni tohumlama/embriyo transferi izni olan serbest veteriner hekimlerin izinlerinin iptal edilmesi halinde, iptali gerçekleştiren İl Müdürlüğü tarafından diğer il müdürlüklerine bildirilir ve o illerde de suni tohumlama/embriyo transferi

izinleri iptal edilerek faaliyeti engellenir.

Genel Uygulamalar

1-Kulak numarası olmayan hayvana suni tohumlama veya embriyo transferi yapılmaz.

2-Suni tohumlama uygulamasında ilk tohumlama yaşı en az 13 ay (390 gün) olmalıdır.

3-Suni tohumlama uygulamasında Bakanlıkça izin verilmiş sperma kullanılacaktır. Siyah Alaca Holstein, Jersey, Simental ve Brown Swiss ırkı sığırlarda tohumlama tarihinde dört yaşına kadar olan (1440 gün) hayvanlar kendi ırkı ile dört yaş üzeri hayvanlar ise kendi ırkı veya başka ırkın sperması ile tohumlanabilecektir. Bu hükme uyulmadığının tespiti halinde uygulayıcının suni tohumlama izni ve sözleşmesi iptal edilir.

4- Suni tohumlama ve embriyo transferi uygulamalarında Bakanlıkça izin verilen üreme ürünleri kullanılır. Bu hükme uyulmadığının tespiti halinde “Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik” in 5 inci maddesi 1 inci fıkrasının ilgili hükümleri uygulanır.

5- İl Müdürlükleri, mobil kayıt sistemi kullanacak uygulayıcılara kontür tahsisi ile ilgili işlemleri yapmakla ve embriyo transferi için izin verdiği kişi ve kuruluşlara ise Ek-3’te örneği bulunan embriyo transferi belgesini vermekle yükümlüdür.

6-Embriyo transferi izni alan gerçek ve tüzel kişiler her ayın onuna kadar bir önceki aya ait embriyo transferi uygulamalarını (Ek-3) İl Müdürlüğüne bildirir. İl Müdürlüğü, embriyo transferi uygulamalarını e-ıslah sistemine kaydedilmesini sağlar. Uygulamaları zamanında bildirmeyen serbest veteriner hekimler hakkında “Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik” in 5 inci maddesi 1 inci fıkrası (g) bendi hükmü uygulanır.

7-Buzağılamadan sonraki 25 inci günden önce suni tohumlama uygulaması yapılamaz ve e-ıslah sistemine tohumlama kaydı girilemez.

8- Suni tohumlama mobil uygulama ile embriyo transferi bilgileri ise düzenlenen (Ek-3) ile e-ıslah’ a kayıt edilir.

9-Suni tohumlama sperma tahsisleri e-ıslah veri tabanı üzerinden yapılacaktır.

10-İl Müdürlükleri suni tohumlama programlarını (Ek-4) her yılın Ocak ayı içerisinde Bakanlığa gönderecektir.

11- Mobil suni tohumlama uygulaması 1/1/2020 tarihinden itibaren zorunludur. Bu tarihe kadar uygulayıcılara tahsis edilen suni tohumlama koçanlarının iadesi alınarak uygulamadan kaldırılması sağlanır. Uygulayıcılardan aylık cetvel talep edilmeyecek ve uygulamalar sistem sorumlularınca e-ıslah üzerinden takip edilecektir.

Suni Tohumlama Faaliyetlerinin Özel Sektöre Devredilmesi

1- Suni tohumlama faaliyetlerinin özel sektöre devredilmesi “Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik” in 5 inci maddesi 1 inci fıkrası (h) bendine göre Bakanlık izni ile mümkündür. Bu bakımdan gereken izin talebi için İl

Müdürlüğünce yapılan ilçeler bazında toplam suni tohumlama sayısı, bu hizmeti yerine getiren personel sayısı ve ekipman durumu, serbest veteriner hekim sayıları, boğa altı inek sayıları, serbest veteriner hekim başına düşecek suni tohumlama sayısı, suni tohumlama hizmetinde aksama varsa bunun nedenleri ve özelleştirme talebi ile ilgili diğer faktörler Bakanlığa bildirilir. Bakanlık bu talebi değerlendirerek karar verir.

2- Bakanlıktan izin alınmadan suni tohumlama faaliyetlerinin özel sektöre devredilmesi işlemi yapılamaz. Suni tohumlama faaliyetlerinin özel sektöre devredilmediği illerde bireysel olarak verilen suni tohumlama izinleri özelleştirme anlamı taşımaz. Bu illerde suni tohumlama izni verilecek uygulayıcılara taahhütname (Ek-2) düzenlenir.

3-Suni tohumlama faaliyetlerinin özel sektöre devredilmediği illerde, il/ilçe müdürlüğü ekipleri döner sermaye mevzuatının ilgili hükümlerine göre suni tohumlama faaliyetlerine devam eder.

4- Suni tohumlama hizmetlerinin özel sektöre devredildiği illerde başvuru sahibi ile sözleşme (Ek-1) yapılır ve uygulayıcıları ile taahhütname (Ek-2) düzenlenir. Sözleşme ve ilgili belgeler İl Müdürlüklerinde muhafaza edilir.

5- İl Müdürlükleri sözleşmeyi (Ek-1) izin verilen il/ilçe için yapacaktır. Yapılacak sözleşmelerde suni tohumlama faaliyetlerinin ulaşmadığı yerlere de suni tohumlama hizmetinin götürülmesi sağlanarak, sözleşmede ki il/ilçe boğa altı sığır varlığının tamamının tohumlanması esas alınacaktır.

6- Uygulayıcılar ile yapılacak taahhütnameelerde (Ek-2) suni tohumlama uygulamasında gebelik başına tohumlama sayısının iki ve daha altına çekilmesi hedeflenmelidir. Takip eden yıllarda belirtilen hedefin altında kalan uygulayıcıların izinleri İl Müdürlüğünce iptal edilebilir.

7- İl Müdürlükleri Ek-1 ve Ek-2’de belirlenen ve asgari şartları içeren sözleşme örneği ile taahhütname örneğine bölgelerinin şartlarına göre ve yürürlükteki mevzuata aykırılık teşkil etmeyecek şekilde ilave maddeler ekleyebileceklerdir.

Suni Tohumlama Uygulama Ücreti

1- Bakanlık tarafından yapılacak suni tohumlama ve embriyo transferi faaliyetlerine yönelik uygulama ücreti ve ücretin tahsili konusu, 18/12/2013 tarih ve 28855 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama Ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” in 9 ve 10 uncu madde hükümlerine göre yapılır.

Tabii Tohumlama

1- Tabii tohumlama faaliyetlerinde kullanılacak boğa için Bakanlıktan izin alınması gerekir.

2- Bakanlıktan izin alınmadan tabii tohumlama faaliyetinde kullanılan veya kontrolsüz bırakılarak izinsiz tabii tohumlama gerçekleşmesine neden olan boğa ve danalar enenir. Bunların sahipleri hakkında ise 5996 sayılı Kanununun 36 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi hükmü uygulanır.

3- İzin alınmış tabii tohumlama boğası ticari amaçla kullanılamaz.

EK-1

..... İL MÜDÜRLÜĞÜ İLE UYGULAYICI ARASINDA SİĞİR SUNİ TOHURLAMA HİZMETİNİN ÖZEL UYGULAYICILARA DEVİRİNE VE HİZMETİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME ÖRNEĞİ

1- Taraflar :

a) İl Müdürlüğü-Adresi.

b) Uygulayıcı- Ünvanı/Adresi/Vergi Dairesi/Vergi Numarası/Adı Soyadı/T.C.Kimlik Numarası.

2- Sözleşme Konusu :

..... ilinde suni tohumlama hizmetlerinin uygulayıcıya devri ve il/ilçe ve köylerinde ihbarlı/tur sistemi olarak suni tohumlama yapılmasını kapsar.

3- Tanımlar:

Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

İl Müdürlüğü: Bakanlık İl Müdürlüğünü,

Uygulayıcı: Sözleşme yapılan gerçek ve tüzel kişiyi,

Serbest Veteriner Hekim: 6343 Sayılı Kanun' da belirtilen şartlara haiz ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olmaksızın çalışan Veteriner Hekimleri,

Şirket: Özel teşebbüs tarafından yapılan ortaklığı,

Suni Tohumlama: Uygun tohumlama zamanında olduğu tespit edilen dişi hayvanların genital kanallarına spermaların hijyenik koşullarda nakledilmesini,

Birlik: Hayvancılık konularında faaliyet gösteren yetiştirme, hayvansal üretim, ıslah ve pazarlama amaçlı kurulan birlikleri,

4- Suni tohumlama, ... ili/ilçesi ve köylerinde, bu sözleşmeye ek olarak İl Müdürlüğü ile uygulayıcı arasında yapılacak ve imza altına alınacak suni tohumlama uygulama programı doğrultusunda yapılacak olup, gebelik başına tohumlama sayısının iki ve daha altına çekilmesi esastır.

5- Uygulayıcı vereceği hizmet için yeterli personel istihdam etmek zorundadır.

6- Uygulayıcı suni tohumlama hizmetlerinin aksamadan yürütülmesini sağlamak açısından suni tohumlama ekibi/ekipleri için gerekli araç, ekipman ve malzemeleri temin edip bulundurmak zorundadır.

7- Uygulayıcı izin aldığı bölgede kendisine ulaşan tüm suni tohumlama taleplerini karşılamak zorundadır.

8- Uygulayıcı kulak küpesi olmayan hayvana suni tohumlama yapmayacaktır.

9- Suni tohumlama uygulamasında ilk tohumlama yaşı en az 13 ay (390 gün) olacaktır.

10-Buzağılamadan sonraki 25 inci günden önce suni tohumlama yapılmayacak ve e-ıslah sistemine tohumlama kaydı girilmeyecektir.

11-Suni tohumlama uygulamasında Bakanlıkça izin verilmiş sperma kullanılacaktır. Siyah Alaca Holstein, Jersey, Simental ve Brown Swiss ırkı sığırlarda tohumlama tarihinde dört yaşına kadar olan (1440 gün) hayvanlar kendi ırkı ile dört yaş üzeri hayvanlar ise kendi ırkı veya başka ırkın sperması ile tohumlanabilecektir. Bu hükme uyulmadığının tespiti halinde uygulayıcının suni tohumlama izni ve sözleşmesi iptal edilir.

12- Uygulayıcı yapılacak kontrol ve denetimlerde kayıt defterlerini, belgelerini, alet-malzemelerini ve sperma stoklarını göstermek zorundadır.

13- Uygulayıcı suni tohumlama faaliyetinden vazgeçtiği takdirde bu durumu 1 ay öncesinden il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmek, bildirmediği takdirde oluşacak zararları karşılamak zorundadır.

14- İl Müdürlüğü; suni tohumlama uygulamalarında, gebelik başına tohumlama sayısının ikinin üzerinde olması, hizmet götürülmemesi, uygulamada başarısızlık, yetiştiriciyi aldatma ve yanıltma vb. durumlarda, Hayvan Sağlığı/Hayvan Sağlığı ve Su Ürünleri Şube Müdürü ve en az iki veteriner hekimden oluşan komisyon marifetiyle yapılan inceleme ve tespitler sonucunda sözleşmeyi zamanından önce tek taraflı olarak feshetmeye yetkilidir.

15- Uygulayıcı Bakanlığın konu ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun hareket etmediği takdirde doğacak her türlü hukuki sonuçlardan sorumludur.

16- Anlaşmazlık halinde..... Mahkemeleri yetkilidir.

İşbu sözleşme hükümleri ..... sayfa ve ..... maddeden ibaret olup, imza tarihinden itibaren yürürlüğe girer ve 1 yıl süre ile geçerlidir. Ancak ilgili kanun, yönetmelik ve Bakanlık uygulama esaslarında değişiklik olduğunda bu durum tarafları bağlayıcı nitelikte olup yaptırımlar aynen uygulanır. Tarih

Uygulayıcı

İl Müdürlüğü

**UYGULAYICININ SIĞIRLARDA SUNİ TOHURLAMA YAPABİLMESİ
HAKKINDA VERİLEN İZİNE İLİŞKİN TAAHHÜTNAME ÖRNEĞİ**

İl Müdürlüğünden ilçe ve köylerinde ihbarlı olarak sığırlarda suni tohumlama yapabilmem için verilen izin kapsamında; kulak küpesi olmayan hayvana suni tohumlama yapmayacağımı, Siyah Alaca Holstein, Jersey, Simental ve Brown Swiss ırkı sığırlarda tohumlama tarihinde dört yaşına kadar olan (1440 gün) hayvanları kendi ırkı ile dört yaş üzeri hayvanları ise kendi ırkı veya başka ırkın sperması ile tohumlayacağımı, diğer ırklarda ise Bakanlıkça izin verilmiş uygun spermaları kullanacağımı, ilk tohumlama yaşı en az 13 ay (390 gün) olan düvelere uygulama yapacağımı, Bakanlık tarafından istenen bilgi ve belgeleri zamanında ibraz edeceğimi, yapılacak kontrol ve denetimlerde istenecek belge ve malzemeleri göstereceğimi 08.12.2011 tarihli ve 28136 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Sunî Tohumlama, Tabii Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik” olmak üzere Bakanlığın konu ile ilgili mevzuatlarına uygun hareket edeceğimi, bunlara uygun hareket etmediğim takdirde doğacak hukuki sorumlulukları şimdiden kabul, beyan ve taahhüt ederim. Tarih

İMZA
Uygulayıcı

Ünvanı/Adresi/Vergi Dairesi/Vergi Numarası/Adı Soyadı/TC Kimlik Numarası.

Not: Bu taahhütname iznin herhangi bir nedenle iptaline kadar geçerli olup, ilgili kanun, yönetmelik ve Bakanlık uygulama prensip ve esaslarında değişiklik olduğunda Bakanlık yaptırımları aynen uygulanacak ve taahhütname yenilenecektir.

.....İLİ/İLÇESİ

EMBRYO TRANSFERİ BELGESİ

YETİŞTİRİCİNİN

Adı Soyadı :
İlçesi :
Köyü :
İşletme No :
Tel :

Belge No: .....

Tarih:

Taşıyıcı Annenin Kulak Numarası :	
Embriyonun Üretildiği Merkez	
Embriyonun Üretim Tarihi :	
Embriyonun Baba Kulak Numarası :	
Embriyonun Anne Kulak Numarası :	
Embriyonun Irkı :	
Embriyonun Cinsiyeti Belli İse	
Kaçıncı Defa Uygulandığı	

YETİŞTİRİCİNİN
İMZASI:

UYGULAYICI
ADI SOYADI:
KOD NO:
İMZASI:

NOT:

- 1) İmzasız, numarasız, mührsüz ve eksik doldurulmuş belge geçersizdir.
- 2) Bu belgeyi mutlaka isteyiniz ve saklayınız.
- 3) Hayvancılık desteklemelerinden yararlanınız.

..... İLİ ÖZEL EKİPLER EMBRİYO TRANSFERİ İÇMAL FORMU.....20..

EMBRİYONUN IRKI	SATIN ALINAN EMBRİYO (DOZ)	SATIN ALINAN FİRMA	KULLANILAN EMBRİYO			TELEF OLAN	TOPLAM
			1. UYGULAMA	2. UYGULAMA	3. UYGULAMA		
HOLSTEİN							
BR. SWİSS							
SİMMENTAL							
JERSEY							
CHAROLE							
LİMUSİN							
ANGUS							
HEREFORT							
MONTBELARDE							
BELÇİKA MAVİSİ							
PIEMONTESE							
RED HOLSTEİN							
KIRMIZI ANGUS							
CHİANİNA							
AYLIK TOPLAM							
GEÇEN AYDAN DEVİR							
GENEL TOPLAM							

Düzenleyen
Adı-Soyadı:
İmza:

Onay
Adı-Soyadı:
İmza:

Not: Tabloda istenilen veriler eksiksiz olarak doldurulacaktır.